

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยนำเสนอการสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ โดยกล่าวเป็นเบื้องต้นถึงวัตถุประสงค์ และสมมุติฐานการวิจัยเพื่อนำสู่การสรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวม
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามเพศ
3. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

สมมุติฐานการวิจัย

1. การบริหารจัดการการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. การบริหารจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามเพศ แตกต่างกัน
3. การบริหารจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

จากวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 1 ที่ว่า “การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมนั้น” สรุปได้ว่า ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สรุปได้ว่า ผลการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน ในรายละเอียดสรุปได้ว่า ด้านที่มีการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากสูงสุดลงมา ได้ดังนี้ การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้แบบมีทักษะกระบวนการ การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง และการส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน และด้านที่มีการบริหารงานน้อยที่สุด คือ การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนมีการเคลื่อนไหวทางกาย

เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบรายละเอียดดังต่อไปนี้

การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง สรุปได้ว่า การบริหารจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีการบริหารงานมากที่สุด 3 ข้อ เรียงลำดับจากสูงสุดลงมา คือ การส่งเสริมและพัฒนาครูให้ทบทวนความรู้เดิม เพื่อให้นักเรียนเชื่อมโยงกับเนื้อหาใหม่ การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึง และการส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้ที่สนับสนุนผู้เรียนได้แสดงผลงานของตนเองและวิจารณ์ผลงานของตนเอง และเรียงตามลำดับจากต่ำสุดขึ้นไป 3 ข้อ คือ การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนค้นพบการเรียนรู้แบบใหม่ๆด้วยตนเอง การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถหาคำตอบได้ด้วยตนเอง และการส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้อภิปรายสะท้อนความคิดและสรุปความรู้โดยอิสระ

การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน สรุปได้ว่า การบริหารจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีการบริหารงานมากที่สุด 3 ข้อ เรียงลำดับจากสูงสุดลงมา คือ การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนทำงานร่วมกัน การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนนำหลัก และการส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมตามความสนใจ

ความถนัดและความสามารถของตน และเรียงตามลำดับจากต่ำสุดขึ้นไป 3 ข้อ คือ การส่งเสริมและพัฒนาศูนย์ให้จัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ร่วมกันอภิปรายหาคำตอบเพื่อให้ได้แนวปฏิบัติที่ดีที่สุด การส่งเสริมและพัฒนาศูนย์ให้จัดการเรียนรู้แบบสนับสนุนให้ผู้เรียนร่วมคิดร่วมตัดสินใจ เพื่อหาข้อสรุปที่เหมาะสม และการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์ให้จัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นและได้อภิปรายอย่างทั่วถึง

การส่งเสริมและพัฒนาศูนย์ให้จัดการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีทักษะกระบวนการ สรุปได้ว่า ลักษณะการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีการบริหารงานมากที่สุด 3 ข้อ เรียงลำดับจากสูงที่สุดลงมา คือ การส่งเสริมและพัฒนาศูนย์ให้มีการจัดการเรียนรู้ที่มีการบูรณาการเนื้อหาสาระแก่ผู้เรียน การส่งเสริมและพัฒนาศูนย์ให้มีการจัดการเรียนรู้ที่มีการบูรณาการเนื้อหาสาระแก่ผู้เรียน และการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์ให้จัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติงานเป็นขั้นตอน และนำคิดตัวไปใช้ในชีวิตจริง และเรียงตามลำดับจากต่ำสุดขึ้นไป 3 ข้อ คือ การส่งเสริมและพัฒนาศูนย์ให้จัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติโดยใช้ร่างกายความคิด และการพูด การส่งเสริมและพัฒนาศูนย์ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงออก และการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์ให้จัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนเรียนแบบมีการร่วมมือ ร่วมแรง และทำงานโดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

การส่งเสริมและพัฒนาศูนย์ให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนมีการเคลื่อนไหวทางกาย พบว่า ลักษณะการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีการบริหารงานมากที่สุด 3 ข้อ เรียงลำดับจากสูงที่สุดลงมา คือ การส่งเสริมและพัฒนาศูนย์ให้จัดการเรียนรู้ที่ช่วยสร้างแรงเสริมให้ผู้เรียน การส่งเสริมและพัฒนาศูนย์ให้จัดการเรียนรู้ที่สนับสนุนให้ผู้เรียนได้เคลื่อนไหวทางกาย และการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์ให้จัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออก และเรียงตามลำดับจากต่ำสุดขึ้นไป 3 ข้อ คือ การส่งเสริมและพัฒนาศูนย์ให้จัดการเรียนรู้โดยช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดและเขียนขั้นตอนวิธีการประเมินการเรียนรู้ การส่งเสริมและพัฒนาศูนย์ให้จัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดและเขียนแผนผังลำดับจุดประสงค์การเรียนรู้ และการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์ให้จัดการเรียนรู้โดยช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดและเขียนแผนผังลำดับกิจกรรมการเรียนรู้

การส่งเสริมและพัฒนาศูนย์ให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ พบว่า ลักษณะการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีการบริหารงานมากที่สุด 3 ข้อ เรียงลำดับจากสูงที่สุดลงมา คือการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์ในการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนบูรณาการเนื้อหาในสาระการเรียนรู้และต่างสาระการเรียนรู้ การส่งเสริมและพัฒนาศูนย์ให้จัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่เรียนไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และ

การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากชีวิตจริง และเรียงตามลำดับจากต่ำสุดขึ้นไป 3 ข้อ คือ การส่งเสริมและพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้โดยนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้พัฒนาการเรียนการสอน และการส่งเสริมและพัฒนาครูจัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงแหล่งความรู้จากเครือข่ายอื่นๆ เช่น ครอบครัว ชุมชน และองค์กรต่างๆ

จากวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 2 ที่ว่า “การบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๓ จังหวัดสมุทรปราการ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามเพศนั้น” สรุปได้ว่า ในภาพรวมครูเพศชายมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่าครูเพศหญิง และแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณารายละเอียดของการบริหารจัดการการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในแต่ละด้าน สรุปรายละเอียดได้ดังนี้

การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง สรุปได้ว่า ในภาพรวมครูเพศชายมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่าครูเพศหญิง และแตกต่างกัน

การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน สรุปได้ว่า ในภาพรวมครูเพศชายมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่าครูเพศหญิง และแตกต่างกัน

การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีทักษะกระบวนการ สรุปได้ว่า ในภาพรวมครูเพศชายมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่าครูเพศหญิง และแตกต่างกัน

การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนมีการเคลื่อนไหวทางกาย สรุปได้ว่า ในภาพรวมครูเพศชายมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่าครูเพศหญิง และแตกต่างกัน

การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ สรุปได้ว่า ในภาพรวมครูเพศชายมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่าครูเป็นเพศหญิง และแตกต่างกัน

จากวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 3 ที่ว่า “การบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๓ จังหวัดสมุทรปราการ ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน” สรุปได้ว่า ในภาพรวมครูที่มีประสบการณ์

มาก มีความคิดเห็นต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อย และแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์มากมีความคิดเห็นต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยทุกด้าน ยกเว้น การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนมีการเคลื่อนไหวทางกาย และการส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งครูที่มีประสบการณ์น้อยมีความคิดเห็นต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์มาก และแตกต่างกันทุกด้าน

เมื่อพิจารณารายละเอียดของการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนในแต่ละด้าน สรุปได้ดังนี้

การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง สรุปได้ว่า ในภาพรวมครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยมีความคิดเห็นต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมาก และแตกต่างกัน

การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน สรุปได้ว่า ในภาพรวมครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมากมีความคิดเห็นต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อย และแตกต่างกัน

การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีทักษะกระบวนการ สรุปได้ว่า ในภาพรวมครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมากมีความคิดเห็นต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อย และแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมากและครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยมีความคิดเห็นต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกัน ยกเว้น การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนเรียนแบบมีการร่วมมือ ร่วมแรง และทำงานโดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ และการส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีการจัดการเรียนรู้ที่มีการบูรณาการเนื้อหาสาระแก่ผู้เรียน แตกต่างกัน

การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนมีการเคลื่อนไหวทางกาย สรุปได้ว่า ในภาพรวมครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยมีความคิดเห็นต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมาก และแตกต่างกัน

การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ สรุปได้ว่า ในภาพรวมครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมากมีความคิดเห็นต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อย และแตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผู้วิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และตรวจสอบสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

จากวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 1 ที่ว่า “การบริหารจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในภาพรวม” นั้น พบว่า ความคิดเห็นต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งตอบรับสมมติฐานข้อ 1 ที่ว่า “การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก” ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก ผู้บริหารมีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาควบคู่กันไปนั้น เป็นประโยชน์ที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ให้เข้ากับการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งการที่นักเรียนจะมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนและมีประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพได้นั้น ผู้เรียนต้องได้ลงมือปฏิบัติเอง คิดเอง ตัดสินใจและแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง นอกจากนี้ครูต้องเป็นผู้ส่งเสริมและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ซึ่งมีความหลากหลาย เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และมีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้เพื่อนำมาแก้ปัญหาอย่างถูกต้อง ดังนั้น การบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนผู้บริหารจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2540, หน้า 33-39) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เป็นไปอย่างมีชีวิตชีวา ดังนั้น ผู้เรียนจึงต้องมีบทบาทความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน การเรียนรู้เกิดจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ กัน มิใช่จากแหล่งใดแหล่งหนึ่งเพียงแหล่งเดียว ประสบการณ์ความรู้สึกลึกซึ้งของแต่ละบุคคล ถือเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ การเรียนรู้ที่ดี จะต้องเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการสร้างความรู้ ความเข้าใจด้วยตนเอง จึงจะช่วยให้ผู้เรียนจดจำและสามารถใช้การเรียนรู้นั้นเป็นประโยชน์ได้ การเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบตนเอง มีส่วนช่วยให้เกิดความเข้าใจลึกซึ้งและจดจำได้ดี การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้มีความสำคัญ หากผู้เรียนเข้าใจและมีทักษะในเรื่องกระบวนการเรียนรู้แล้ว จะสามารถใช้เป็นเครื่อง

แสวงหาความรู้และคำตอบต่างๆ ที่ตนต้องการ การเรียนรู้ที่มีความหมายแก่ผู้เรียน คือ การเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

และเมื่อนำมาพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน ในรายละเอียดสรุปได้ว่า ด้านที่มีการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากสูงสุดลงมา ได้ดังนี้ การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีทักษะกระบวนการ การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ และการส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง และด้านที่มีการบริหารงานน้อยที่สุด คือ การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนมีการเคลื่อนไหวทางกาย ข้อค้นพบดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เน้นการส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการจัดการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีทักษะกระบวนการ เพื่อให้ครูเข้าใจหลักวิธีการจัดการวางแผนการดำเนินงาน และทักษะในการแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เป็นองค์ความรู้กับครู ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุวิทย์ มูลคำ (2542, หน้า 11) ที่ได้ศึกษาวิจัยศึกษาเรื่อง การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และสรุปว่า การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้แสดงออกถึงความสามารถของตน และทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้นั้น ครูจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนองค์ประกอบของระบบการสอนให้สอดคล้องกันทั้งระบบเพื่อให้ผู้เรียนมีจิตใจเข้าร่วมในการเรียนรู้ และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535, หน้า 72-75) ที่กล่าวว่า การสอนจะดำเนินไปด้วยดี โดยคำนึงถึงการจัดการเรียนการสอนอย่างมีระบบ ได้แก่ ตัวป้อน (input) คือผู้เรียน ผู้สอน เนื้อหาวิชา สื่อการสอน สิ่งอำนวยความสะดวก เป็นต้น กระบวนการ (process) คือ กระบวนการจัดการเรียนการสอน เป็นการวางแผน และเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมการสอน และการประเมินการสอน และผลผลิต (output) เป็นผลสมบูรณ์ของผู้เรียนจากการวัดและการประเมินผล การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พึงปรารถนาของผู้เรียน เป็นไปตามความคาดหวังของหลักสูตรที่ผู้สอนต้องการ

เมื่อพิจารณารายละเอียดของการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง พบว่า มีการบริหารงานมากที่สุด คือ การส่งเสริมและพัฒนาครูให้ทบทวนความรู้เดิม เพื่อให้นักเรียนเชื่อมโยงกับเนื้อหาใหม่ ข้อค้นพบดังกล่าวแสดงว่า ก่อนที่จะจัดการเรียนรู้ถ้าครูได้ทบทวนความรู้เดิมจะทำให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ใหม่ สามารถเรียงต่อ ได้อย่างเข้าใจ และเพื่อให้ผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง เข้าใจในเนื้อหาบทเรียน ครูมีความสำคัญมากในการจัดการเรียนการสอนและครูจะมี

ความรู้ความเข้าใจ เกิดประสบการณ์ในการสอนได้ดี ผู้บริหารต้องมีการส่งเสริมและพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542, หน้า 4-7) ได้เสนอแนะหลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสรุปได้ว่า การเรียนรู้ที่ดี จะต้องเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการสร้างความรู้ความเข้าใจด้วยตนเอง จึงจะช่วยให้ผู้เรียนจดจำและสามารถใช้การเรียนรู้ให้เป็นประโยชน์ได้ การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบด้วยตนเอง มีส่วนช่วยให้เกิดความเข้าใจลึกซึ้งและจดจำได้ดี

ส่วนรายละเอียดของการบริหารงานค่าที่สุด คือ การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนค้นพบการเรียนรู้แบบใหม่ๆ ด้วยตนเอง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการส่งเสริมและพัฒนาสร้างวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองของครูยังไม่มีการพัฒนามากเท่าที่ควร และผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญอย่างเต็มที่ เพราะครูบางคนยังไม่สามารถพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ต้องให้ครูเป็นผู้ให้คำแนะนำจึงจะสามารถเรียนรู้ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างบุคคลของครู ดังนั้นผู้บริหารจึงควรสนับสนุนให้ครูมีการพัฒนาจากหน่วยงานต่างๆ และเปิดโอกาสให้ครูได้ศึกษาค้นคว้าในสิ่งที่เป็นความสนใจ จากนั้นให้ครูแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้สีกนึกรคิดของแต่ละบุคคล ผ่านรูปแบบการนำเสนอผลงานที่ครูได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันพบว่า การบริหารงานมากที่สุด คือ การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนทำงานร่วมกัน ครูมีการนำหลักประชาธิปไตยมาใช้ในการเรียนการสอน การทำงานกลุ่ม ข้อค้นพบดังกล่าวแสดงว่า ผู้บริหารได้เน้นให้ครูมีปฏิสัมพันธ์กันในเรื่องจัดการเรียนรู้ โดยการส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้นำหลักประชาธิปไตยมาใช้ในการทำงาน ซึ่งการจัดการเรียนการสอนในลักษณะดังกล่าว นอกจากจะเป็นการส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสพัฒนางานของตนแล้ว ยังเป็นการสร้างจิตสำนึกให้ครูมีความรับผิดชอบ ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมหรือกลุ่มทำงานได้ การฝึกประสบการณ์ดังกล่าวจะช่วยให้ครูมีการทำงานแบบร่วมมือร่วมใจ เพราะสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างเพื่อนระหว่างกลุ่มครู จะช่วยพัฒนาการทำงาน ให้รู้จักบทบาทและหน้าที่ของตนเอง รู้จักปรับปรุงกระบวนการทำงาน และช่วยส่งเสริมแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันได้ โดยนำไปสู่การจัดการเรียนรู้กับผู้เรียน ซึ่งเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของกรมสามัญศึกษา (2540, หน้า 11-12) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดค้น สร้างและสรุป การเรียนด้วยตนเอง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ และยังสอดคล้องกับ วินัฐ สุนสันเขต (2550, หน้า 16) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การพัฒนาที่จำเป็นในผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ หากผู้เรียนได้รับการกระตุ้น โดยการชี้แนะ หรือมีปฏิสัมพันธ์กับครู หรือร่วมทำงานกับเพื่อนที่มีความสามารถมากกว่า

เน้นการสร้างความรู้เชิงสังคม และบทบาทของครูมีส่วนกระตุ้นการเรียนรู้ และช่วยให้ผู้เรียน เข้าใจ รูปแบบความรู้ที่ยอมรับของสังคม วิธีการนี้เป็นการวางบทบาทการสอนของครูให้เข้ากับการสร้างความหมายส่วนตัวของผู้เรียน

ส่วนรายละเอียดของการบริหารงานต่ำที่สุด คือ การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ร่วมกันอภิปรายหาคำตอบเพื่อให้ได้แนวปฏิบัติที่ดีที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกระบวนการทำงานเป็นทีมของครู ทำให้รู้บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองที่มีต่อกลุ่มที่ได้รับมอบหมาย และรู้จักช่วยกันค้นคว้าและพัฒนางานให้เสร็จทันตามเวลาที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหาร แต่การร่วมกันอภิปรายเพื่อหาคำตอบที่ดีที่สุดนั้น ครูยังไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้ดีที่สุด เพราะครูอาจจะยังไม่ได้มุ่งเน้นที่จะพัฒนางานหรือส่งเสริมผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ครูยังขาดความมั่นใจ และยังไม่รู้จักวิธีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนแก้ปัญหาเกี่ยวกับความรู้ ให้ผู้เรียนได้อภิปรายเพื่อหาคำตอบที่ดีที่สุดได้ด้วยตนเอง ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาเนื้อหาสาระของงานที่เป็นข้อความหรือประเด็นสำคัญของงานให้เข้าใจ ก่อนที่จะมีการส่งเสริมและพัฒนาในหลักการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับความเห็นของ สอนง อินละคร (2542, หน้า 1) ที่กล่าวว่า หลักในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ผู้เรียนมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างทั่วถึงและมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมด้วยตนเอง ทำความเข้าใจ สร้างความหลากหลายของสาระข้อความรู้ให้แก่ตนเอง ค้นพบข้อความรู้ด้วยตนเอง และมีปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่ม ได้พูดคุยกัน ได้ปรึกษาหารือ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีทักษะกระบวนการ พบว่า การบริหารงานมากที่สุด คือ การส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีการจัดการเรียนรู้ที่มีการบูรณาการเนื้อหาสาระแก่ผู้เรียน ข้อค้นพบดังกล่าวแสดงว่า ผู้บริหารได้มีการส่งเสริมและพัฒนาให้กับครูโดยมีการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนของครูหลายๆ ด้านพร้อมกันไป เช่น ส่งเสริมให้มีการบูรณาการเนื้อหาการเรียนรู้อื่นๆ ที่เรียนไปสู่อื่นๆ ที่มีเนื้อหาเชื่อมโยงกัน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนนั้นมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 24 (ปัญญาทรงเสรี, 2543, หน้า 62) ที่ระบุว่า จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยม ที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้ในทุกวิชา ซึ่งแนวคิดใหม่ในการปฏิรูปการเรียนรู้ ครูมืออาชีพต้องจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเพื่อให้เด็กได้มองเห็นภาพรวม เห็นความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันของสาระความรู้ และสรรพสิ่งที่ต้องเกี่ยวคู่กัน การเรียนการสอนแบบผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงนิยมใช้หลักบูรณาการระหว่างวิชา

ต่างๆ เพื่อครูจะได้เกิดการประสานสัมพันธ์กัน และผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ต่างๆ ได้อย่าง สนุกสนาน เป็นต้น นอกจากนี้ครูยังต้องปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ ซึ่งเป็นหัวใจของการดำรงอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ส่วนรายละเอียดของการบริหารงานค่าที่สุด คือ การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการ เรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติโดยใช้ร่างกายความคิด และการพูด ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ผู้บริหารได้ใช้หลักการบริหารในการให้ครูจัดการเรียนรู้ในภาคทฤษฎีหรือด้านเนื้อหาสาระมากกว่า การให้ครูจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง และผู้เรียนขาดแรงจูงใจและการกระตุ้นจาก ครูผู้สอนให้แสดงออกในด้านการปฏิบัติ ด้วยการแสดงออกทางกิริยาท่าทาง การแสดงความคิดเห็น อื่นทั้งผู้เรียนขาดความมั่นใจในการแสดงออก และไม่มีความรู้ในเนื้อหานั้นอย่างครอบคลุม จึงไม่ กล้าที่จะนำเสนอความคิดเห็นหรือแสดงออก ดังนั้น ผู้บริหารต้องส่งเสริมและพัฒนาครูให้กำหนด บทบาทของนักเรียนให้ชัดเจนในการทำงาน และกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในตนเองและ ควบคุมตนเองได้มากขึ้น ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักกระบวนการทำงานที่ถูกต้อง รู้จักคิด วางแผน ปรับปรุงงานและนำเสนองานด้วยตนเอง แนวคิดนี้สอดคล้องกับทัศนะของ บรูเนอร์ (Bruner, 1983, p. 76, อ้างถึงใน วิชัย วงษ์ใหญ่, 2537, หน้า 107) ซึ่งได้ให้ความหมายของการสอน ว่าเป็นกระบวนการที่แทรกอยู่กับการเรียนรู้ การสอนที่ไม่มีความหมายเหมือนกับการให้การศึกษา แต่เป็นส่วนหนึ่งของการให้การศึกษา การสอนเป็นบทบาทของครูในลักษณะของวิธีการ การสอน จึงเป็นแต่เพียงการแนะแนววิธีการให้แก่ผู้เรียนและการเรียนของบุคคลแต่ละบุคคลเป็นส่วนหนึ่ง ของการสอนทั้งสิ้น และการสอนยังต้องให้แรงจูงใจและเป็นแรงจูงใจภายในมากกว่าแรงจูงใจ ภายนอก

การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนมีการ เคลื่อนไหวทางกาย พบว่า การบริหารงานมากที่สุด คือ การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้ ที่ช่วยสร้างแรงเสริมให้ผู้เรียน ข้อค้นพบดังกล่าวแสดงว่า ผู้บริหารได้กระตุ้นให้ครูจัดการเรียนรู้ ว่าผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันเกี่ยวกับการเรียนรู้ ดังนั้น ครูผู้สอนต้องศึกษาความแตกต่าง ระหว่างบุคคลของผู้เรียน และจัดสภาพการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการ ของผู้เรียน เพื่อให้เกิดความสนใจและไม่เกิดความเบื่อหน่ายจากการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่ง สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 24 (ปัญญา ทรงเสรี, 2543, หน้า 62) ที่ได้กำหนดแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ ไว้ว่า จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียนโดย คำนึงถึงความแตกต่างส่วนบุคคล มนุษย์เกิดมา วิธีการเลี้ยงดู สภาพร่างกาย จิตใจ สภาพแวดล้อม และสติปัญญาย่อมแตกต่างกัน เด็กทุกคนจึงมีบุคลิกลักษณะ ความถนัด ความสนใจ และความ

ต้องการที่หลากหลาย ครูต้องปรับกลยุทธ์การสอนไปตามความถนัดและความสนใจของเด็กแต่ละคน แต่ละกลุ่ม พยายามดึงศักยภาพที่มีอยู่ในตัวของเด็กแต่ละคนออกมาให้ได้

ส่วนรายละเอียดการบริหารงานด้านที่สุด คือการส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้ โดยช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดและเขียนขั้นตอนวิธีการประเมินการเรียนรู้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารขาดการนิเทศ ติดตามการจัดการเรียนการสอน จึงทำให้ครูจัดกิจกรรมไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ และนักเรียนไม่ได้มีส่วนร่วมในกระบวนการดังกล่าว ถ้าเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้ามามีส่วนร่วมกำหนดวิธีการประเมินร่วมกันกับครูในห้องเรียน และคอยให้คำแนะนำ ก็จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานหรือกิจกรรมต่างๆ ที่ได้รับมอบหมายไปได้ในทิศทางที่ต้องการ เนื่องจาก ผลสำเร็จของงานที่ทำนั้น ผู้เรียนไม่รู้เป้าหมายและไม่รู้จุดประสงค์ในการวัดและประเมินผล ถ้าครูจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนอย่างแท้จริง โดยมีครูคอยให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวกให้ และจะส่งผลที่ดีต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักเรียนในอนาคตต่อไปด้วย

การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ พบว่า การบริหารงานมากที่สุด คือ การส่งเสริมและพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนบูรณาการเนื้อหาในสาระการเรียนรู้และต่างสาระการเรียนรู้ ข้อค้นพบดังกล่าวแสดงว่าผู้บริหารเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ที่ต้องการให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการดำรงชีวิตประจำวันของผู้เรียน ครูสามารถจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมได้อย่างมีความสุข เพราะถ้าครูจัดการเรียนการสอนที่นำเอาเนื้อหาสาระมาเชื่อมโยงกัน จะทำให้นักเรียนมีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น อีกทั้งได้มีการสอดแทรกเนื้อหาที่มีสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิต และสอดคล้องกับความสนใจและความสามารถของผู้เรียนด้วย นอกจากนี้ผู้บริหารต้องส่งเสริมครูให้จัดการเรียนรู้ที่มีองค์ประกอบและวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย จะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักการศึกษาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายจากกลุ่มสาระอื่นๆ ได้อีก ซึ่งจะส่งผลที่ดีในการเชื่อมโยงกับประสบการณ์กับชีวิตจริง แนวคิดดังกล่าวนี้สอดคล้องกับทัศนะของ ทิศนา ขัมมณี (2543, หน้า 17-20) ที่ได้ใช้แนวคิดเหล่านี้ในการจัดการเรียนการสอน โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะที่ให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะมีความลึกซึ้งและคงทนมากขึ้น หากผู้เรียนมีโอกาสนำความรู้ที่ไปประยุกต์ใช้ (application) กับสถานการณ์ที่หลากหลาย และยังสอดคล้องกับศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน (พ.ค.ร.) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542, หน้า 12) กล่าวว่า บทบาทและหน้าที่ของครูผู้สอนคือ การส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ออกมาของนักเรียนที่มีความแตกต่างกันของแต่ละบุคคล ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ทั้งทักษะ

พฤติกรรมดีมีคุณธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม รวมทั้งครูรู้จักใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริงให้กับผู้เรียน

ส่วนรายละเอียดของการบริหารงานต่ำที่สุด คือ การส่งเสริมและพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารไม่ได้มีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูในการจัดกิจกรรม เพราะการประเมินผลจะเป็นการนำผลไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน โดยครูผู้สอน ยังไม่มีการนำข้อมูลจากผู้ปกครองนักเรียนหรือจากท้องถิ่นนำมาประเมินผลถึงการเชื่อมโยงความรู้ไปสู่กับนำไปใช้กับชีวิตประจำวันหรือในสังคมท้องถิ่นของผู้เรียนได้ ดังนั้น ผู้บริหารควรจะศึกษาข้อมูลย้อนกลับได้จากผู้ปกครองนักเรียนหรือบุคคลในครอบครัวของผู้เรียน และนำมาประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อครูนำไปใช้กับการจัดกิจกรรมและให้ผู้เรียนนำไปใช้ได้จริงมากขึ้นอย่างน้อย เป็นกระบวนการที่สำคัญของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผลสำเร็จที่แท้จริงคือ การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ด้วยตนเองและสามารถนำไปใช้กับการอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข

จากวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 2 ที่ว่า “เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามเพศ” นั้น พบว่า ในภาพรวมครูผู้สอนเพศชายมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่าครูผู้สอนเพศหญิง และแตกต่างกัน ซึ่งตอบรับสมมติฐานที่ว่า การบริหารจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามเพศ แตกต่างกัน ข้อค้นพบดังกล่าวแสดงว่า ครูไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิง ไม่ใช่ปัจจัยที่สำคัญต่อการบริหารจัดการ ผู้บริหารทำหน้าที่ส่งเสริมและพัฒนา หรือความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ให้ครูมีบทบาทและปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างดียิ่งที่สุดคือ ครูเป็นบุคคลที่ต้องจัดรูปแบบ ประสบการณ์การเรียนรู้และกระบวนการจัดการเรียนการสอน ตามจุดมุ่งหมายที่ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาให้มีความรู้ สามารถนำไปใช้พัฒนาตนเองในชีวิตประจำวันและในอนาคตได้ และบทบาทที่สำคัญของผู้บริหาร จะต้องทำความเข้าใจเรื่องเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งได้แก่ การวางแผนการจัดการเรียนรู้ การกำหนดบทบาทของครูผู้สอนและผู้เรียน การวัดและประเมินผลอย่างมีมาตรฐานเพื่อนำผลที่ได้กลับมาแก้ไขหรือพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุกฤษณ์ สุวรรณโน (2549, หน้า 32) ที่กล่าวว่า บทบาทและหน้าที่ของครูผู้สอนคือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีสื่อการเรียนการสอนเป็นตัวกลางในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน ให้มี

การพัฒนาในด้านต่างๆ ขึ้นอยู่กับกิจกรรม กระบวนการและวัตถุประสงค์ของการสอน ซึ่งวิธีสอนของครูแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบในการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระต่างๆ และเทคนิคต่างๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถรับรู้และสามารถตอบสนองทางด้านความคิด เช่น การตอบคำถาม การแสดงออกด้วยกิริยาท่าทางได้อย่างถูกต้อง มีการวัดและประเมินผลการเรียนอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูผู้สอนเพศชายมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่าครูผู้สอนเพศหญิง และแตกต่างกันทุกด้าน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนเพศชายของโรงเรียนราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีความกระตือรือร้นในการจัดการเรียนการสอน และครูผู้สอนเพศชายมีจำนวนน้อยกว่าครูผู้สอนเพศหญิงด้วย ทำให้การบริหารจัดการเป็นไปได้อย่างสะดวก อีกทั้งครูผู้สอนเพศชายส่วนใหญ่จะรับผิดชอบกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการลงมือปฏิบัติอย่างชัดเจน เช่น กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี กลุ่มสาระศิลปะ เป็นต้น ซึ่งรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จะเน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติมากกว่าการเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาในสาระการเรียนรู้ต่างๆ ดังนั้น บทบาทของครูผู้สอนทั้งชายและหญิง ต่างก็ต้องปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้สอนอย่างเต็มที่ โดยได้รับการส่งเสริมและพัฒนาจากผู้บริหารในทุกด้าน

จากวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 3 ที่ว่า “เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน” นั้น พบว่า ในภาพรวมครูผู้สอนที่มีประสบการณ์มาก มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์น้อย และแตกต่างกัน ซึ่งตอบรับสมมติฐานที่ว่า ระดับการบริหารจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับผลการศึกษาของ สายฝน ทับทิมเกศ (2546, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาถึงปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจของครู อาจารย์ ต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลจำแนกตามระดับการศึกษาและเจตคติต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจในด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตามลำดับ ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลจำแนกตามประสบการณ์ในการสอน การได้รับการฝึกอบรมและการได้รับการนิเทศ ไม่ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจในด้านการเตรียมการสอน การดำเนินการสอน และการประเมินผล โดยแตกต่างกันที่เป็นเช่นนี้เพราะ ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่างกัน อาจจะมี

แนวความคิดเห็นที่แตกต่างกันบ้าง ขึ้นอยู่กับความสนใจและการได้รับการกระตุ้นจาก ผู้บังคับบัญชา แต่ถ้าเป็นนโยบายที่ครูผู้สอนจะต้องดำเนินการตามที่โรงเรียนได้กำหนดไว้ ครูผู้สอน ไม่ว่าจะมีความประสงค์มากหรือน้อย ต่างก็ต้องมีเป้าหมายและทิศทางในการดำเนินงาน ไปในแนวเดียวกัน ซึ่งครูผู้สอนบางคนที่มีประสบการณ์มาก ก็จะสามารถวางแผนและออกแบบ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย เพราะมีการนำมาปรับปรุงแก้ไขในแต่ละปีการศึกษา อยู่เสมอ ซึ่งเป็นผลดีที่จะส่งผลให้ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์มาก จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ประสบ ผลสำเร็จ สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน แต่ในปัจจุบันครูที่มีประสบการณ์ น้อยต่างก็มีความตระหนักและให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากนโยบายดังกล่าว สถานศึกษาต้องนำไปใช้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอน อยู่แล้ว อีกทั้งมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น เกี่ยวกับวิธีการสอนและการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมและทันสมัยกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบันอยู่เสมอ ดังนั้น การจัดการศึกษาของโรงเรียนจะประสบผลสำเร็จได้ โรงเรียนควรมีการกระตุ้นให้ครูผู้สอน ทุกคน ให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะเป็นเป้าหมายหลักของการ จัดการศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์มากมีความคิดเห็นต่อการ บริหารจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์น้อยทุกด้าน ยกเว้น การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้ที่มีบรรยากาศน่าสนใจในการเรียนรู้และการ ส่งเสริมและพัฒนาครูให้ทบทวนความรู้เดิม เพื่อให้นักเรียนเชื่อมโยงกับเนื้อหาใหม่ ซึ่งครูที่มี ประสบการณ์น้อยมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์มาก และแตกต่างกันทุกด้าน ส่วนด้านที่มีการบริหารงานแตกต่างกัน ได้แก่

ด้านการส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมี ทักษะกระบวนการ การบริหารงานที่แตกต่างกัน คือ การส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้ที่ ช่วยให้ผู้เรียนเรียนแบบมีการร่วมมือ ร่วมแรง และทำงานโดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ซึ่งครูที่ มีประสบการณ์ในการสอนมากมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อย ทั้งนี้เนื่องจากครูผู้สอนที่มีประสบการณ์มาก ซึ่งเป็นครูที่เรียนรู้การใช้รูปแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนมาอย่างหลากหลาย รู้จักแก้ไข อุปสรรคและปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ จากการส่งเสริมและพัฒนาของผู้บริหาร จึงทำให้เกิด ประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนที่หลากหลายรูปแบบ อีกทั้งประสบการณ์ยังช่วยให้ครูผู้สอนนำ จิตวิทยาต่างๆ เพื่อช่วยในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆ

รวมถึงการใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ซึ่งผู้บริหารจะต้องกระตุ้นให้ครูเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์ ที่จะช่วยพัฒนาการด้านต่างๆ ของครูได้อย่างครอบคลุม วิธีการเหล่านี้ทำให้ ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมากจะได้เปรียบครูผู้สอนที่มีประสบการณ์น้อย แต่ถ้ามีผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนารูปแบบการจัดการจัดการเรียนรู้อย่างจริงจัง รวมถึงการให้หลักในการกระตุ้นและแรงเสริมให้ครูเกิดการพัฒนา ไม่ว่าจะเป็นครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนมากหรือน้อย ก็สามารถจัดการจัดการเรียนรู้ออกกับผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้เช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ ได้ข้อเสนอแนะในการวิจัย ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ มีดังนี้

1.1 การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ควรนำผลการวิจัยที่ได้จากความคิดเห็นของครูผู้สอน ต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ ไปกำหนดกรอบการดำเนินงานและวางแผนการพัฒนาการบริหารงานวิชาการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระ ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่า การส่งเสริมและพัฒนาครูต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ ตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แบบโมเดลชิปปาตามแนวคิดของ ทิศนา แจมมณี ใน 5 องค์ประกอบ อยู่ในระดับมากทุกด้าน แต่ยังไม่ได้อยู่ในระดับมากที่สุด เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพการบริหารงานวิชาการ ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ผู้บริหารของโรงเรียนราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ การบริหารจัดการเรียนในทุกด้าน ส่งเสริม และพัฒนาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นในด้านต่อไปนี้

1.1.1 ด้านการดำเนินงานในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ควรประชุมวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระ ได้รับการพัฒนา และส่งเสริมในทุกด้านมีการนิเทศติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

1.1.2 ด้านการพัฒนาบุคลากรครูผู้สอน สนับสนุนงบประมาณมีการศึกษาดูงาน อบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อนำกลับมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้การบริหารงานวิชาการมีคุณภาพยิ่งขึ้น

1.1.3 ด้านการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยีในการอำนวยความสะดวกให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ

1.2 การบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไม่ใช่การให้ครูจัดการเรียนรู้ไปตามแบบเรียนแต่ผู้บริหารต้องส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีวิสัยทัศน์มีความตระหนักในหน้าที่การบริหารที่ดี ผู้บริหารต้องทำให้ครูต้องเป็นครูมืออาชีพ โดยผู้บริหารต้องดำเนินดังนี้

1.2.1 ส่งเสริมและพัฒนาครู ให้จัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีทักษะกระบวนการ ได้แสดงออกในการเรียนรู้

1.2.2 ส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน มีการคิดวางแผนในการทำงานร่วมกัน

1.2.3 ส่งเสริมและพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยครูต้องใกล้ชิดกับผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนมีการคิด การพูด ร่วมมือ ร่วมแรง โดยใช้กระบวนการสัมพันธ์

1.2.4 ส่งเสริมและพัฒนาให้จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมอย่างทั่วถึง

1.2.5 ผู้บริหารต้องมีความเป็นกันเองกับครู ให้ความไว้วางใจและส่งเสริมให้ครูแสดงออกทางความคิดอย่างอิสระ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป มีดังนี้

2.1 ควรศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชประชาสถาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ

2.2 ควรศึกษาปัญหาและความต้องการของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงาน แบบมีส่วนร่วมภายในโรงเรียนราชประชาสถาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ

2.3 ควรศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนราชประชาสถาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ